Glastuinbouw Nederland
REGIO NOORD-HOLLAND
NOORD

Samen bouwen aan de circulaire glastuinbouw van morgen

Inbreng voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026 in Medemblik

De gemeente Medemblik is een toonaangevend gebied binnen de Nederlandse glastuinbouw waar vooral veel groenten worden geteeld. Daarnaast zijn er ook verschillende zaden, sierteelt en opkweekbedrijven gevestigd. De bedrijven dragen actief bij aan economische groei, werkgelegenheid en een leefbare regio. De sector levert niet alleen hoogwaardige bloemen, planten, groenten en fruit maar draagt ook bij aan het welzijn van mensen en een gezonde leefomgeving. Met slimme innovaties op het gebied van energie, teelttechniek en digitalisering speelt de glastuinbouw in Medemblik een belangrijke rol bij maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, klimaatadaptatie en het verduurzamen van de voedselketen.

De glastuinbouwbedrijven in Medemblik zijn zeer innovatief en werken intensief samen. Om een koppositie te behouden, is voortdurende inzet nodig op thema's als energie, arbeidsmarkt en ruimtegebruik.

Een oproep tot samenwerking

Met dit manifest roepen wij de gemeente Medemblik op om samen met ondernemers, maatschappelijke organisaties, Glastuinbouw Noord-Holland Noord en Greenport Noord-Holland Noord de komende jaren te bouwen aan een toekomstbestendige, circulaire glastuinbouw. Het gebiedsakkoord kan als leidraad dienen.

Juli 2025

Glastuinbouw Nederland
REGIO NOORD-HOLLAND
NOORD

De sector is ambitieus en vooruitstrevend, maar kan de transitie niet alleen maken. Samenwerking is cruciaal om gestelde doelen te behalen. Alleen door samen op te trekken – overheid, bedrijfsleven, onderwijs en omgeving – kunnen we een vooraanstaande positie als glastuinbouw in Medemblik behouden én versterken.

Dat vraagt om een actieve inzet van alle betrokkenen: van het delen van kennis tot gezamenlijke investeringen in duurzame technieken zoals geothermie en waterzuivering. Door regelgeving en praktijk beter op elkaar af te stemmen en ruimte te geven aan innovatie, versterken we niet alleen de sector zelf, maar ook de brede welvaart in onze regio.

225 hectare

55 bedrijven

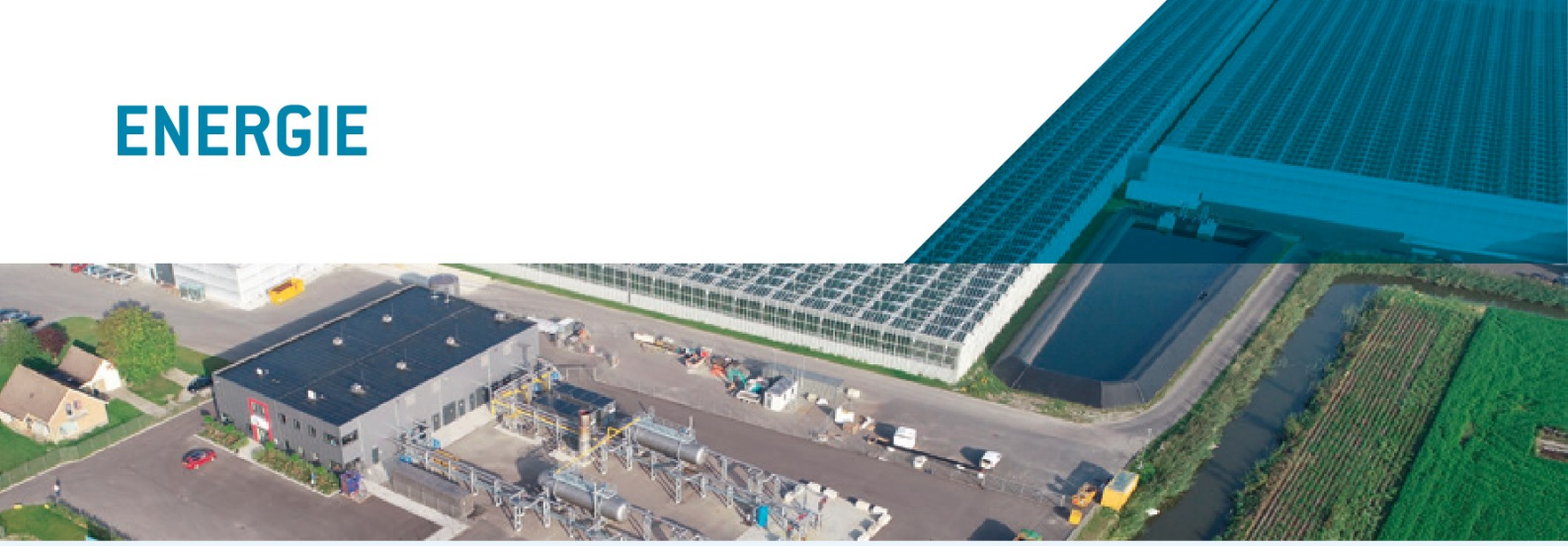
2 geothermiedoubletten

Kernwaarden en ambities

De glastuinbouwondernemers binnen de gemeente Medemblik staan voor:

- Innovatie – Wij investeren in onderzoek en kennisuitwisseling en zetten in op automatisering en duurzame (teelt)technologie.
- Duurzaamheid – Wij werken toe naar een klimaatneutrale glastuinbouw in 2040 met minimale milieu-impact.
- Circulair en gesloten – Wij streven naar maximaal hergebruik van water en afvalstromen.
- Samenwerking – Overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen werken samen.
- Ruimte voor groei – Voldoende economische ruimte voor bedrijven om te ondernemen.
- Goed werkgeverschap – Een eerlijke, veilige en leerrijke werkomgeving voor werknemers met uitdagende functies op elk opleidingsniveau en vakgebied.
- Goede huisvesting – Gecertificeerde woningen dichtbij de arbeidsplaats van internationale werknemers.
- Efficiënt ruimtegebruik – Optimale inrichting van glastuinbouwgebieden met slimme clustering van functies.
- Dialoog met omgeving – De glastuinbouw streeft naar transparantie en deelt haar verhaal via evenementen zoals Kom in de Kas en opendagen.

ENERGIE

ONZE AMBITIE

Klimaatneutraal 2040

In 2040 telen we klimaatneutraal groenten, fruit, bloemen en planten in Nederlandse kassen. We besparen energie door gesloten kassen, betere isolatie en kaslucht te ontvochtigen. We telen volgens Het Nieuwe Telen onderdeel van het innovatieprogramma Kas als Energiebron*. Dit combineert energiezuinig telen met optimale productie. Glastuinbouw-bedrijven gebruiken geen aardgas en verduurzamen hun energiegebruik. De warmte komt van: geothermie, groene stroom uit het landelijke elektriciteitsnet, warmte-pompen, biogas en waterstof voor WKK's. Groene CO_2 uit afvalenergiecentrales en industrie wordt gebruikt voor groei van planten. De telers vangen CO_2 af uit eigen biogas-WKK's en de buitenlucht.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?

De glastuinbouw in de gemeente Medemblik werkt actief aan een afname van fossiele brandstoffen. De sector voert gesprekken met Ennatuurlijk over de aanleg van een nieuwe geothermiebron (3e doublet) voor de levering van fossielvrije warmte op het warmtenet. Het aansluiten van de gebouwde omgeving en andere bedrijvigheid in de omgeving op dit warmtenet is een reële optie voor de toekomst. De sector onderzoekt mogelijkheden voor energieverduurzaming via Kas als Energiebron. Alle glastuinbouwbedrijven dragen hier financieel aan bij via Stichting Kennis in je Kas (Kijk).

STABILISATIE VAN HET NET

De glastuinbouw voorziet Nederland gemiddeld van 10% van de elektriciteitsbehoefte. De WKK's bij glastuinbouw bedrijven kunnen flexibel leveren aan het net. Juist op momenten van weinig zon en wind en bij piekvraag. Als het aanbod van elektriciteit hoog is, nemen glastuinbouw bedrijven juist stroom af. Het overaanbod zetten ze o.a. om in warmte. Zo stabiliseren glastuinbouwbedrijven het stroomnet.

HOE BEREIKEN WE DAT SAMEN?

- Creëer ruimte voor de ontwikkeling van duurzame energie en versnel de vergunningverlening. Faciliteer en ondersteun Greenport Noord-Holland Noord om met telers duurzame alternatieven te zoeken.
- Ondersteun de sector in beschikbaarheid van voldoende externe CO_2 uit biogene bronnen. CO_2 is essentieel om een plant optimaal te laten groeien. Afvangen van CO_2 uit de industrie en dit hergebruiken in kassen is daarom van groot belang.
- Verruim de mogelijkheden voor elektriciteitsproductie in de vorm van windmolens bij glastuinbouwbedrijven.
- Stimuleer gebruik van duurzame energie met een energiehub (o.a. smart grid).
- Voer gesprekken met de netbeheerder om netcongestie op korte termijn op te lossen.

* Kas als Energiebron is een initiatief van Glastuinbouw Nederland en het ministerie van LVVN. Samen met glastuinbouwondernemers en onderzoekers werken zij aan een klimaatneutrale glastuinbouw in 2040 – met minder CO_2 en een rendabele teelt als resultaat.

WATER

ONZE AMBITIE

Waterefficiënt en emissieloos 2030

De kas is een gesloten systeem en er komen geen gewas-beschermingsmiddelen en reststoffen vanuit de kas in het milieu. Telers hergebruiken water maximaal, zuiveren hun reststromen voordat ze deze afvoeren naar het riool. Opvangbassins voor regenwater leveren een bijdrage aan de klimaatbestendigheid en helpen wateroverlast in de omgeving te voorkomen. Er is geen lichtuitstraling van kassen. Weerbaar telen is de nieuwe norm. De glastuinbouw functioneert in harmonie met de omgeving. Waar mogelijk zijn in en om glastuinbouwgebieden natuurvriendelijke oevers gerealiseerd die een bijdrage leveren aan een goede waterkwaliteit.

MINDER GEBRUIK VAN WATERBRONNEN

Ondernemers realiseren op vrijwillige basis regelmatig meer dan de verplichte wateropslag om zo minder afhankelijk te zijn van gietwater uit andere bronnen. Samen met gereguleerde opvang in waterbassins kunnen we hoosbuien opvangen. De glastuinbouw wil regenwater in natte periodes infiltreren in de ondergrond en gebruiken in tijden van droogte. Dit leidt tot minder gebruik van water uit andere bronnen en kan verzilting tegengaan. De sector wil meewerken aan het maximaal afkoppelen van regenwater om rioleringen te ontlasten.

VOLDOENDE DRINKWATER EN KLIMAATADAPTIE

De sector motiveert telers tot bewust en efficiënt watergebruik en het voorkomen van onbewuste lozingen. Zij stimuleert gebiedsprocessen en zet watercoaches in om lekkages naar de omgeving te voorkomen. De glastuinbouw draagt bij aan kennisopbouw bij toezichthouders om handhaving te verbeteren. Alle glastuinbouwondernemers dragen financieel bij aan het onderzoekprogramma Glastuinbouw Waterproof van Stichting Kennis In Je Kas (KIJK), waaronder de Emissieloze kas. De sector draagt bij aan oplossingen voor maatschappelijke problemen zoals voldoende drinkwater en de klimaatadaptatie.

HOE BEREIKEN WE DAT SAMEN?

- Houd omgekeerde osmose beschikbaar door het retourneren van restwater in de ondergrond toe te staan zolang er geen realistische en betaalbare alternatieven zijn.
- Praktische en financiële ondersteuning bij de realisatie van alternatieven: bijvoorbeeld vergunningen voor aanleg van een leidingwerk en vergoeding van de maatschappelijke baten die een alternatieve voorziening oplevert.
- Risicogestuurd toezicht: handhavingscapaciteit verder uitbreiden en gericht inzetten op risicolocaties en bedrijven die bewust regels overtreden.
- Werkbare regelgeving: Wij kunnen bijdragen aan uitvoerbaar beleid met draagvlak van ondernemers. Daarom denkt Glastuinbouw Noord-Holland Noord graag vroegtijdig mee over beleid en regelgeving.

* Glastuinbouw Waterproof, onderdeel van de Topsector T&U, richt zich samen met ondernemers en partners op (nagenoeg) nul-emissie in 2027 via projecten rond hergebruik, emissiebeperking en duurzame teeltsystemen.

OMGEVING

ONZE AMBITIE

Ondernemen in duurzame harmonie met de omgeving
In 2030 telen Nederlandse glastuinbouwondernemers groenten, fruit, bloemen en planten in glastuinbouwgebieden en op andere innovatieve vestigingsplekken in Nederland die zijn voorbereid op de toekomst. Glastuinbouwgebieden versterken hun positie in het ruimtelijk landschap van Nederland. Ze dragen bij aan de oplossing van maatschappelijke opgaven op het vlak van circulariteit, duurzaamheid, bodem en water.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?

Telers in de gemeente Medemblik produceren op duurzame wijze. De sector zet volop in op schaaloptimalisatie, verduurzaming en professionalisering. Deze zaken gaan hand in hand. Wij richten de bedrijven zo optimaal mogelijk in: minimale impact voor de omgeving en optimaal ruimtegebruik. De glastuinbouwsector wil de ruimtelijke kwaliteit van glastuinbouwgebieden versterken en een bijdrage leveren aan maatschappelijke opgaven. Denk aan huisvesten van (internationale) medewerkers, slimme energie-uitwisseling, klimaatadaptatie, groei van biodiversiteit en dubbel ruimte gebruik zoals zonnepanelen op waterbassins of bedrijfsruimtes en onderzoek naar het opvangen van overtollige zon in de kas. Ruimte is schaars in de regio.

VERHOOGDE BIODIVERSITEIT

Aan de randen van gebieden leggen we natuurvriendelijke oevers, biodiversiteit en groen aan. Zo levert de sector een bijdrage aan verhoogde biodiversiteit. Met als resultaat vergroening van de omgeving en een betere waterkwaliteit. De sector investeert in onderzoek naar het effect van vergroening op teelten in de kas.

HOE BEREIKEN WE DAT SAMEN?

- Areaal glas dat in de gemeente Medemblik verdwijnt moet binnen de gemeente worden gecompenseerd om de kracht van het glastuinbouwcluster te behouden.
- Om collectief te investeren in verduurzaming moeten clusters voldoende groot zijn.
- De waardevermeerdering van Glastuinbouwareaal dat wordt gesaneerd voor andere functies zoals Industrie en Wonen moet naar een herstructureringsfonds. Deze middelen worden ingezet om de kwaliteit van duurzame glastuinbouwgebieden te verbeteren.
- Bescherm schaarse glastuinbouwgrond door consistent beleid. Vermijd speculatief gedrag en treedt tijdig en daadkrachtig op tegen afwijkend gebruik en bebouwing
- Accepteer tijdelijk braakliggende schuifruimte als onderdeel van de dynamiek in de sector.
- Formuleer heldere trajecten voor vergunningsverlening en vlotte afwikkeling.

ARBEID

ONZE AMBITIE

Vrijwel autonoom telen in 2050

In 2050 is het grootschalige repeterende werk in de teelt van groenten, fruit, bloemen en planten in de glastuinbouw vrijwel volledig geautomatiseerd. Robotisering, automatisering, digitalisering en AI maken dit mogelijk. Handmatige arbeid zien we vooral nog bij kleinschalige en niche producten met een hoge toegevoegde waarde. De teler verandert. Van 'groene vingers' naar data-analist en manager van geavanceerde (teelt)systemen. Bedrijven bieden uitdagend en betekenisvol werk. Voor praktisch opgeleide mensen en specialisten in kennisintensieve en complexe functies. Als producent van gezondheid en geluk biedt de glastuinbouwsector een maatschappelijk relevante carrière bij innovatieve en toekomstgerichte bedrijven.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?

Moderne glastuinbouw is hightech en kennisintensief. Bedrijven investeren in onderzoeksprogramma's die innovatie en digitalisering bevorderen. Er wordt geïnvesteerd in mechanisatie, automatisering, sensortechnologie, robotisering, data driven growing en kunstmatig intelligentie.

DUURZAME ONTWIKKELING

Eentonig werk maakt plaats voor uitdagende functies. Dit vraagt om specifieke opleidingen. Opleidingsprogramma's van Kasgroeit*, binden werknemers en zetten in op duurzame ontwikkeling. Studenten kunnen ideeën in de praktijk testen bij tuinbouwbedrijven. Ondernemers delen hun kennis in lesprogramma's.

ZORG VOOR ARBEIDSMIGRANTEN

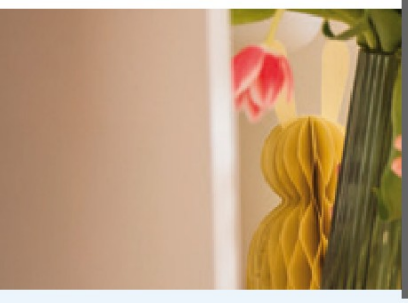
Op weg naar autonoom telen blijven arbeidsmigranten nodig. Goede leef- en arbeidsomstandigheden inclusief een eerlijke beloning en ontwikkelkansen, zijn ook voor deze groep van groot belang. Huisvesting is gecertificeerd en op korte afstand van de werkplek. Dit verlicht de druk op de woonkernen.

HOE BEREIKEN WE DAT SAMEN?

- Beleid en vergunningverlening die kwalitatief goede huisvesting stimuleert, zowel kleinschalig bij glastuinbouwbedrijven als grootschalig voor personeel uit de primaire sector. Dit resulteert in voldoende huisvesting voor internationale werknemers.
- Maak de bedrijfseffectrapportage voor huisvesting onderdeel van de omgevingsvergunning en stimuleer hiermee dat werkgevers uit alle sectoren verantwoordelijkheid nemen voor de huisvesting van hun internationale werknemers.
- Zoek als gemeente samen met ondernemers en opleiders samenwerking met scholen en universiteiten, ook uit andere sectoren. Zo kunnen we gekwalificeerd personeel voor de glastuinbouw opleiden.

* KasGroeit ondersteunt de glastuinbouwsector bij het versterken van een leercultuur. Door advies, opleidingen en inspiratie draagt het bij aan de ontwikkeling van medewerkers en toekomstbestendige bedrijven.

GEZONDHEID & GELUK

ONZE AMBITIE

De glastuinbouw in de gemeente Medemblik levert met haar producten een belangrijke bijdrage aan Gezondheid & Geluk van mensen in Noord-West Europa. Dit gebeurt op de meest duurzame en circulaire wijze. In de Nederlandse glastuinbouw ontwikkelde kennis verspreidt zich via, toeleveranciers en tuinbouwondernemers over heel de wereld. De glastuinbouw levert, juist in tijden van klimaat verandering en grillige opbrengsten, wereldwijd een belangrijke bijdrage aan voedselzekerheid en het welzijn van mensen.

WAT HEBBEN WIJ TE BIEDEN?

Diverse studies hebben het bewezen. Een groene werk- en leefomgeving met bloemen en planten heeft een positief effect de gezondheid van mensen. We zijn productiever en gelukkiger in een groene omgeving. Patiënten in het ziekenhuis herstellen aantoonbaar sneller in een omgeving met groene planten. Dat heeft niet alleen te maken met sfeer, planten leveren ook een positieve bijdrage aan de luchtkwaliteit. Bloemen leiden tot meer positieve emoties, minder stress en zijn belangrijk bij sociale interacties.
Ze zijn voor velen onmisbaar op momenten dat we het leven vieren en onze geliefden herdenken.

GROENTEN EN BLOEMEN VERSTERKEN ELKAAR

Gezonde voeding is een belangrijk onderdeel van een gezonde leefstijl. Het werkt preventief tegen diverse aandoeningen. Groenten en fruit uit onze hightech kassen zijn daar een onmisbaar onderdeel van. Een leefstijl met een gevarieerd aanbod van voldoende verse groenten en fruit, vermindert het risico op chronische aandoeningen, zoals hart- en vaatziekten. Daarmee liggen gezondheid en geluk in elkaars verlengde. Het eetpatroon in Europa is de laatste decennia gewijzigd en wordt steeds plantaardiger. Dit leidt tot een betere gezondheid van mensen en een verlaagd medicijngebruik. De West Friese glastuinbouw levert hier met haar producten een actieve bijdrage aan.

HOE BEREIKEN WE DAT SAMEN?

- Draag als gemeente, samen met de sector en andere stakeholders, vol trots de unieke identiteit van de gemeente Medemblik uit.
- Benadruk samen met provincie in gesprekken met de landelijke politiek het belang van glastuinbouw zowel vanuit het economische als het maatschappelijke aspect.
- Maak de unieke kennis en kunde van de glastuinbouw-sector zichtbaar tijdens internationale handelsmissies.
- Draag financieel bij aan programma's en initiatieven die getuigen van de bijdrage van groenten, bloemen en planten aan Gezondheid & Geluk.
- Help mee om succesvolle innovaties beter zichtbaar te maken via de media.
- Leg verbindingen met zorginstellingen, scholen, sport clubs en horeca om de bijdrage van lokale producten aan Gezondheid & Geluk te onderstrepen.

Glastuinbouw Nederland
REGIO NOORD-HOLLAND
NOORD

Regio Noord-Holland Noord

Contactpersonen

[redacted], Regiocoördinator Noord-Holland

[redacted]

085 003 64 00 info@glastuinbouwnederland.nl